Ч. 227 (13.466). Львів, четвер 31. серпня 1933. [illegible] opłacono ryczałtem. Рік LIV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.

Конто почт. щадн. 143.322.

Адреса для телеграм: „Діло". Львів.

Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.

Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції 29-41.
„ Друкарні: 29-26.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

ПРИЯЗНЬ І АРЕШТИ.

Львів, 29. серпня 1933.

Передова стаття Карла Собельзона-Радека в центральнім орґані полковників у Польщі, в 7-ім році панування табору пілсудчиків — це справді видовище гідне богів. Мало того: для більшої маніфестації „духової співпраці" і для підкреслення найльояльніших добросусідських взаємин провідних політичних кол — та сама стаття в одному дні появилася у варшавській „Ґазеті Польскій" і московських „Ізвестіях", переконуючи одночасно російський комуністичний пролетаріят і табор польської санації, що „Відроджена Польща і Совітський Союз" (такий наголовок статті) мали, мають і будуть мати найтривкіші підстави взаємної приязни. Цією підставою, мовляв, не є конюнктуральні міжнародні обставини; її поклав Маркс і Енґельс, та продовжував класти Ленін і Сталін, признаючи у своїх творах необхідність істнування самостійної польської держави. „Нинішня політика (Совітів) випливає із засадничої оцінки польської проблеми ..і та оцінка війшла в тіло і кров опінії совітського громадянства". Редакція „Ґазети Польскої", поруч із делікатним застереженням проти досить неделікатних адмоніцій новопозисканого передовика під адресою московського кореспондента того часопису, та поруч із холодним промовченням цитатів творців теоретичного і практичного комунізму, — все таки погодилася з Радеком, що „наступила психічна переміна в польсько-російській політиці" і що „тотожність („zbieżność") міжнародньої політики Польщі та Совітської Росії має перед собою позитивну будуччину"...

Залишаємо на боці цинізм „найбільшого", як кажуть, нинішнього більшовицького публіциста, імпортованого до Москви з „самого" Тарнова, цинізм, який казав йому вибрати з творів Леніна саме той цитат, в якому різко осуджується не лише російський гнет Польщі, але й України. Нема двох думок що й вибір такого цитату був політикою чистого кремлінського сорта: глуму і провокації супроти міліонів українців поза СРСР, яких можна посередньо копнути via варшавська „Ґазета Польска". В даному випадку цікавлять нас т. зв. секундарні явища польсько-совітської приязни, тої „психічної переміни", яка проявляється і в статтях Радека на 1-ій сторінці польської офіціяльної преси — і в дечому іншому.

Це дещо інше говорить теж товстими літерами з перших сторінок польських часописів: безупинні арешти комуністів у Польщі, при чому поліційні комунікати кажуть виразно, що це польська влада не переслідує власних „нельояльних" громадян, борців за комуністичну ідею без огляду на міжнародні конюнктури й добрі чи погані сусідські відносини Польщі з Росією, лише, що річ іде про висланців Москви і що в часі „психічної переміни" ведеться без ніяких змін більшовицька аґітація на терені Польщі. Саме сьогодні читаємо, що „арештовано чільного керманича комуністичної партії в Польщі Альфреда Лямбе, делеґованого спеціяльно комуністичним Інтернаціоналом до Польщі". Дальше читаємо про „приготування до масових виступів" і про вигідну ідейність, за яку Москва платить солені гроші.

До комунікатів про виявлення ріжних змов та всякі сензаційні арештування ставимося з великою резервою. А проте фактом є, що арештування комуністів не припиняється, хочби лише по недавніх резолюціях КПЗУ, масово відбитих і розкидуваних, видно й неприпинену діяльність комуністів. Дивне диво: чейже ми читали у закордонній пресі „ревеляції", як то Літвінов хоробро боровся у Москві за потребу зміни закордонної політики СРСР і як — у висліді його побіди — припинив свою діяльність III. Інтернаціонал. Чували ми, що на міжнародню агресивну аґітацію комуністів сам Сталін казав накласти шори, бо мібн то внутрішня ситуація Совітів з одного боку та протисовітські гасла гітлеризму з другого, казали за всяку ціну шукати союзників поза Німеччиною і запевнення собі від отих союзників — мира. Наступила, так нас переконували всі русофільські часописи світа з польськими включно, щонайменше „передишка", якщо не повна ревізія поглядів Москви на доцільність акції III. Інтернаціоналу. Залишилися лише „доморослі" комуністи, ніякій державі не страшні та яким, зрештою, можна би навіть дати деякі леґальні можливости пристойної боротьби за зміну суспільного ладу...

Наївні і смішні, або рафіновано-облудні речі! Ніяка „передишка", зроблена в імя рятування держави, не може казати державі підривати одночасно базу власної екзистенції. Як террор і насильство є нероздільно звязані з поняттям внутрішнього правління у комуністичній державі, так само революційна пропаґанда є альфою міжнародньої політики комунізму. Всі пакти, всі союзи, вся наперфумована совітська дипльоматія — це тактичні засоби. Підставою і ціллю політики — є світова революція. І заперечувати цій правді, або вірити, що про неї забули володарі Кремлю, це те саме, що повірити, що російські більшовики є позбавлені всякого імперіялізму і що — згідно з поглядами Леніна — вони все були і є проти порабощування України...

І тому польсько-совітська „психічна переміна" є блефом. Є конюнктурально-тактичним засобом, є неприродним явищем, якого правдиве обличчя буде проявлятися не в передовицях Радека у „Ґазеті Польскій", а в арештах комуністів, насиланих Москвою для розкладання Польщі.

КОМУНІКАТ.

Продовження засідання У. П. Р. відбудеться в суботу, дня 2. вересня ц. р. в год. 9.30; окремих повідомлень не висилаємо.

Присутність членів УПР. на засіданні конечна.

ЗА ПРЕЗИДІЮ:

Урядуючий Заступник Голови: Др. Володимир Загайкевич. Секретар: Дмитро Великанович

—o—

В безконечній черзі...

ОСИП БУКШОВАНИЙ РОЗСТРІЛЯНИЙ?

Від приїзжої з Москви особи, яка заслуговує вповні на довіря, довідуємося, що більшовицька чека в Москві розтріляла б. отамана У. С. С. Осипа Букшованого. Одночасно ми вжили заходів, щоби перевірити цю вістку ще й у іншому джерелі.

*

Якщо ця вістка правдива, то це ще один доказ на те, до чого веде вислугування наших людей червоним катам. Адже загально відомо, що Осип Букшований служив більшовикам „не за страх, а за совість" і віддав їм безперечно не малі прислуги, опльовуючи в останніх роках навіть такі національні цінности, як Українська Галицька Армія. А тепер постигла Букшованого доля б. консуля СРСР у Львові Лапчинського, якого розстріляли ще перед роком нібито за звязки з українськими протибільшовицькими кругами на еміґрації. Під тою самою притокою мали недавно розстріляти й Осипа Букшованого.

Всеукраїнський національний провід.

Розпочинаємо оцим друкувати цикль статтей одного відомого еміґрантського діяча в характері дискусійнім. — Прим. Ред.

За останніх два-три роки життя многоміліонового українського народу на Великій Україні остільки змінилось і погіршилося, українська нація попала в таку страшну неволю, що питання про те, як, якими способами покласти край нестерпному положенню, починає займати щораз ширші кола людей.

Справді сьогодня при поважній політичній розмові, вже банально звучить, коли хтось алегорика, не вдумуючись в суть річей, кидає: так, по-

ложення на Наддніпрянщині „тяжке", „страшне", „жахливе". Відчувається, що цього мало. Що ці грізні слова вже не віддають дійсної суті того „тихого жаху", що твориться на Україні. Україна вигибає, країну винищують, — оце може бути блідий відбиток того, що переживає величезна частина нашої нації. Стріл Хвильового, смерть Скрипника — ось сиґнали, що красномовніше від довгих описів дають нам знак того, що твориться на Україні.

Справді, мусимо признатися, що за дрібними турботами нашого буденного життя, які завжди видаються нам головними і великими, ми просто не маємо часу спокійно сісти і відтворити собі образ сучасної Наддніпрянської України.

А дійсний цей образ такий: на Україні в сільському господарстві — колективізація, що на практиці обернулась в повне рабство. Ціла Наддніпрянщина це раби, безсловесні, безвольні, що не мають ніяких прав і ніякої можливости піднести голос. Приватні листи і чужі кореспонденти пишуть, що вернулася панщина, тільки в безмірно гіршому вигляді. Людей бють, катують, по ланах верхи розїзджають з нагайками гайдуки, чоловік не має права ні в родині, ні у власній хаті, — усім цим розпоряджаються наслані у села московські наглядачі, що можуть знищити людину, нікого не питаючи і ні перед ким не відповідаючи...

Це є правний і моральний стан нашої людности.

А оце прийшов голод. Не часткове голодування чи недоїдання, чи відсутність тих або інших харчів. Ні, справжній і повний голод, коли люди замісць хліба їдять ріжноманітні висівки, траву, кору, пухнуть з голоду, в погоні за куском хліба тікають у міста, у безвісти, знаходячи смерть на залізничих стаціях, у вагонах, на міських смітниках, голод, коли людина перестає бути людиною і підіймає руку на свою дитину, щоби її зїсти...

І цей стан панує не в тій або іншій частині, окрузі чи районі. Ні, в сітях голоду мечеться ціла Україна, закордонні кореспонденти називають уже низку сіл, де вимерли всі люди до одного. А в той самий час влада, що цілою своєю божевільною злочинною системою привела до цього стану, виявляє повну байдужність до людности, над якою панує. Вона, навпаки, забирає з України всі решітки збіжжа для власного вжитку, цинічно заявляючи, що їй українці непотрібні, лише Україна.

У той спосіб наш край цілком міняє своє обличча: Україна перестає бути Україною, бо люд наш вимирає, вигибає, а на його місце совітська влада спроваджує переселенців з Московщини. І є вже райони, де більшість населення не наша, чужа, де вже України нема...

•

Цей виключний, єдиний в історії України
стан річей, приневолює наших поодиноких полі-
тично думаючих людей застановитись: що роби-
ти? Які привяти рішення, які поробити заходи?
Всеж таки не ціла Україна опинилась в такому
жахливому стані. Є деяка частина української
людности, на захід від Великої України, що за-
селює Волинь, Галичину, Бесарабську Україну,
Буковину, Підкарпаття, яка, під оглядом фізич-
ного істнування, всеж находиться у більш-менш
нормальних, так мовити „людських“ умовинах.
Правда, ці українські землі є в чужих державах,
під оглядом політичним їх стан аж надто відо-
мий і незавидний, але, знов-же з боку правного
українська людність цих земель має таки деяку
свободу рухів, має у парляментах свої репрезен-
тації бодай із теоретичними правами, має пресу,
має елементарне правне забезпечення своєї осо-
бистости та майна. І цієї людности немало: по-
верх семи міліонів, себто середня европейська
держава. Але на тім не кінець: поза українськи-
ми територіями істнує ще розкидана по цілому
світі, головнож у Америці та Европі, численна
українська еміґрація. І цієї еміґрації теж дуже
поважна цифра: поверх міліону, при чім,
під оглядом матеріяльним, у своїй більшости ця
частина української нації живе ще краще, ніж
земляки на західніх землях, а під оглядом полі-
тично-правним має ще більші можливости свобо-
ди думки, рухів і діл.

Цілком природно, що думки людей, які спи-
няються над політичним положенням України,
почали йти по такій лінії: Великій Україні мають
помогти західні землі та українська еміґрація.

Фактом є — сумним, малозрозумілим, — але
фактом, що українські території по цей бік Збру-
ча, після опанування України більшовиками,
завжди залишались „невтральним“ наче без-
чинним глядачем подій на Великій Україні. Теж
саме треба сказати і про заокеанську українську
еміґрацію, яка проявляла активність лише по
відношенню до своєї вужчої батьківщини. Оче-
видно, під оглядом психольоґічним все це має
своє оправдання...

Залишалась еміґрація наддніпрянська. Вона, правда, хоч поділена поглядами, завжди була політично активна супроти режіму на Великій Україні. Але, що вона, малочисельна, розкидана територіяльно і матеріяльно слаба, могла робити? Резолюції, протести, інтервенції до міжнародніх чинників, ось увесь її арсенал, слабий для кожної окупації, а тим більше для такої, якою є більшовицька на Великій Україні.

Цинічна, нахабна, злочинна, вона ця влада, довела українську націю до катастрофи, на край пропасти, і ось тепер починає пробиватись серед нас думка: чиж правильна була тактика усього „позасовітського“ українства, що є по цей бік Збруча, в Америці і т. д., супроти режіму на Великій Україні? Чи знищення фізичне й моральне, чи переполовинення української нації над Дніпром не відібється катастрофально на українській нації і за Збручем?

Прищухли й українські наддніпрянські партії та орієнтації. Бо й справді: чи не смішно, чи не злочинно змагатися тут за те, хто має бути на Україні: президент, монарх чи диктатор, коли сама земля українська усувається нам зпід ніг, коли голодний народ український потребує передовсім визволення його від фізичної смерти, якщо якабудь українська влада хоче взагалі мати „підданих“.

Прийшов для української нації найважчий час і приходить, хоч пізно, переоцінка цінностей. Ясно одно: катастрофа всенаціональна і на порятунок мусить стати ціла нація. Ворог сильний, він іде на все, не спиняється ні перед чим, але й для нас нема виходу: або вмерти, або напружити всі зусилля для визволення.

І ось в цей момент починає пробиватись думка — здавалось би, проста й ясна, — але в дійсности, в наших умовинах, нова й несмілива — що коли одну частину нації знищать, то друга частина, але вся, в цілому й гуртом, як уже і як може, — мусить її боронити.

Насувається думка, що українська нація по цей бік Збруча — це велка сила, тільки силу ту треба зорґанізувати (д-р С. Демидчук, „Діло“), виринає думка, що ця сила може доконати великого чину, але при умовині, коли буде діяти єдиним фронтом, підлягаючи одному національному проводові (М. Данько, „Діло“). І що, коли українство сьогодня має перед собою тисячу питань, то найголовнішим із них є „проблема національного проводу“.

В. П.

Співпраця громадянства з кооперацією.

З приводу дискусійних голосів.

Подекуди у дискусіях затрачується головне питання і належна відповідь чи пояснення. Натомісць дискусія бореться з цим, що не є сумнівне і не потребує пояснення ані відпирання. Щось таке стрічаємо в дискусії поміж трьома, яку розпочали пп. мец. М. Корчинський і проф. В. Несторович, а відтак вдався між них п. Володимир Темницький.

Зокрема мец. М. Корчинський у своїй статті: „Хто мертвих розбудить?“ в „Госп.-Кооперативному Часописі“ висказує думку, що треба *творити український промисл*, бо наше село має тисячі безробітних. Але це завдання може перевести тільки приватна ініціятива, а не кооперативна, бо українська кооперація не має потрібних до цього капіталів, отже українська кооперація мусить *вишукати грошевитих людей* та піддати ініціятиву до творення промислових підприємств.

За цим каже проф. В. Несторович у статті: „Супрема лекс“ в „Ділі“, що безробітні руки треба використати при розбудові нашого промислу, але це *не під силу нашій кооперації*, бо у неї недостає капіталу!

А п. Володимир Темницький у своїх дискусійних статтях „Безробіття на селі, український промисл і завдання кооперації“ в „Ділі“ зачав від проблеми безробіття серед нашого селянства; вказав на те, що продукція і торговля завмирають, бо не можуть давати своїм підприємцям зиску; згадав, що та сама причина не дозволяє рільникові затруднювати безробітних, бо не оплачується; виказує, що шкода сушити собі голову над тим, щоби сільському некваліфікованому робітникові запевнити першенство перед міським кваліфікованим; та остаточно по довгих виводах доходить до висліду, що тільки на підставі *кооперативної господарської системи* можливо творити нові почини українського промислу, та що найкраще будити українську суспільність до правдивого кооперативного життя, а тоді найдуться в касі української кооперації капітали *для будови українського кооперативного промислу.*

Щож те все значить? Це вказує, що нашим кооператистам не можна забувати про ідеольоґію кооперації, яка має на меті: господарську орґанізацію економ. слабших сусп. сил, щоби їх [...]

вести до добробуту. Кооперація є противником великого капіталізму та супроти цього збирає вона у себе дрібні капітали, щоби гуртувати людей до самопомочі і господарности. А що в нашому українському громадянстві нема великих капіталістів, то річ зовсім природна, що для нас кооперація є головним засобом господарської орґанізації і до неї *треба нам приєднувати ціле громадянство*, бо у нас нема і не може бути противників кооперації.

Але зате у нас нема ще глибокого зрозуміння кооперативного духа, що вимагає *єдности і послідовної праці*. І тому ми все шукаємо чогось нового: нових тез, синтез, антитез, систем, висновків, програм, принципів, основ і т. ін. [...]

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 31. СЕРПНЯ 1933.

Д-Р ІВ. НІМЧУК. 10)

Українці і відсіч Відня 1683 р.

Хто такий Юрій Франц Кульчицький?

В часі облоги Відня 1683 р. визначився небуденним подвигом православний українець Юрій Франц Кульчицький. Та заки оповімо ширше про той його подвиг, пригляньмося ближче, хто такий був Юрій Франц Кульчицький, якого приналежність до нашого народу оспорюють так завзято деякі польські ґазети.

Юрій Франц Кульчицький (по нім. **Georg Franz Koltschitzky**) був православним українцем і походив із села Кульчиці Шляхотські, пов. Самбір. (Місцеве й довколичне населення каже: Кільчиці, кільчицький). На це вказує не тільки жива місцева традиція, але й факт, що ще нині живуть потомки його родини, які носять предикат: Шелестович. Парох Кульчиць Шлях., старенький о. Дмитро Гординський, завдавши собі немало праці в пошукуванні за старими документами й матеріялами, виводить ґенеальоґію роду Ю. Кульчицького також з того шляхотського села, славного тим, що видало досі багацько свідомих українських інтеліґентів Кульчицьких, з яких ніхто не покинув ні рідного народу ні його віри. Зрештою Кульчиці Шляхотські залишились і по нинішній день селом чисто українським, в якому нема ні одного поляка.

Рід Кульчицьких дуже старий і від непамятних часів осів в околиці Самбора. Із записок і хронік, що їх залишили діжні визначні Кульчицькі, які вийшли з села Кульчиць, виходить, що предки роду Кульчицьких прийшли в ті сторони з Ятвягів (які жили на нинішньому Поліссі) за часів галицького князя Льва І. Даниловича, в роках 1264—1289. Рід Кульчицьких розрісся небавком широко. Для відріжнення прибирали поодинокі родини численні прізвища, з яких донині залишилися ось-які: Аврамович, Хапка-Тарасович, Цмайло, Дашкович, Дашинич, Ґут, Гавич, Макарович, Мількович, Окіпський, Поливка, Ручка, Смук, Сметанка, Шелестович, Штокайло, Тулюк-Тарасович, Вачинич, Васькович, Волчко, Зигайло, Костик, Колодчак, Губяк, Кричинич, Густ, Шумило й ін. Але в поважній більшости належать Кульчицькі до гербу „Сас“.

Польський дослідник Людвик Виростек у праці „**Ród Dragów-Sasów na Węgrzech i Rusi Halickiej**“ (Краків 1932) виводить, що рід Драгів-Сасів волоський і походить з Молдавії. За Казимира Великого і Людвика угорського осіли Саси на Підкарпатті. Привів їх Сас, воєвода молдавський, син Драга, і його син Стефан Сасович Риботицький, що жив у 1365 р. Першими Кульчицькими, знаними геральдично, є Андрій і Гриць Сметанка, що жили в р. 1425. Саси-Кульчицькі походять без найменшого сумніву з Волощини.

По дослідам о. Гординського і з старих хронік виходило би, що село Кульчиці істнувало вже в 1264 р., отже давно перед приходом на Підкарпаття Сасів-Кульчицьких з Волощини. В німецьких документах не находимо ніде при назвищі Юрія Франца Кульчицького додатку: „гербу Сас“. І його оригінальний підпис, репродукцію якого маємо перед собою,[17]) того додатку не має. А треба думати, що якби Ю. Ф. Кульчицький мав був такий герб, то при шляхетстві в тих часах був би собі його хіба не відмовив. Зате в польських публікаціях, або виданнях поляками в німецькій мові, фіґурує він всюди як шляхтич Юрій Франціше́к гербу Сас Кульчицький. Для нас це не має значіння, бо чи був Ю. Ф. Кульчицький гербу „Сас“, чи ні — його приналежности до нашого народу з того титулу не можна квестіонувати. Коли він не мав гербу „Сас“, то значить, що походив від Кульчицьких, які були автохтонами на Галицькій Землі від непамятних часів, себто був українцем. Еслиж був він навіть гербу Сас, то також не був поляком, бо знаємо, що той рід, зайшовши з Волощини на землі тодішньої Червоної Руси, які були заселені православними українцями, згодом зукраїнщився і злився з нашим народом в одно. Те саме діялося зрештою з численними німецькими шляхтичами, які зі Шлеська, Моравії чи таки з Німеччини прибули до Польщі, де дали початок пізнішим чисто польським можновладним родам, як напр. Шлиткам, Гербуртам і ін. Загально теж відомо що й визначна польська шляхта в роді Шептицьких, Дідушицьких, Сапігів, Санґушків і т. д. — це шляхта не корінно польська, бож предки їх були православні, походили з Литви, Білоруси чи України і підлягли ополяченню щойно під впливом жадоби почестей і богацтва, або внаслідок [...]вання.

[17]) У праці Carl-a von Peez-a „Kolschitzky“ (без дати) [...] ви „1“, поміщеній в „Alt-Wiener Kalender“ на рік 19[...]

слідком цього ми попадаємо в такі промахи, як нерозважні вискази: спускайся кооперації на дно, бо ти не годна розбудовувати промислу, — нехай беруться до діла приватні капіталісти! А деж вони належать? Не до кооперації, а до того, щоби творили капіталістичні монополі і трести? Розважте, панове, кооператисти: *куди йдемо.*

Все наше громадянство має і мусить співділати з кооперацією, бо це наша доля і наш одинокий здоровий шлях господарський! А установи, що туди не йдуть, не мають рації буття і скорше чи пізніше скапаються... Ми маємо у своїх руках ринок консумції, тож мусимо добути свій ринок продукції. Почини проблеві; треба іти далі: а все вперед.

Хто мертвих розбудить? Ми самі себе! І тільки ми самі.

Д-р Кость Левицький.

Арештування провідників КПП.

Як повідомляє польська преса, варшавська політична поліція арештувала 11 визначних членів центральних комуністичних організацій в Польщі. Між іншими арештовано чільного провідника КПП (Комуністичної Партії Польщі) Альфреда Лямпе, виделеґованого управою Комінтерну. Він кермував роботою партії в цілій Польщі і приготовляв масові комуністичні виступи. Лямпе від довшого часу відгравав у партії одну з визначніших роль, був членом польської секції Комінтерну і кілька разів представником польської комуністичної партії на міжнародніх конґресах і конференціях.

Слідча влада ствердила, що всі арештовані брали від партії пенсії залежно від виконуваних функцій, хоча велику ролю при тім грали особисті погляди. З місячного бюджету КПП виходить, що сам центральний комітет з видідом зуживав на пенсії для себе 50 тисяч зол., а на організаційну роботу в цілій Польщі визначено 13 тис. зол. Тим пояснюється, що платні службовці КПП могли собі позволити на вигідне життя, дорогі вбрання, великі мешкання і т. п. Пенсія і ріжні додатки, які діставав Лямпе, перевищали 1.000 зол. місячно.

Війна в південній Америці.

З Асумпціон повідомляють, що бої на території Ґран Чако між болівійцями і параґвайцями розгорілися заново. На цілому фронті між Ґондрою і Ерерою розпочалася воєнна акція. Болівійські війська наступають, стрічаючись з завзятим опором противника.

Катастрофа карного потягу.

Біля Тули розбився залізничий потяг, що віз карний відділ до Орла, де вибухли великі заворушення на харчовому підкладі. На основі приватних вісток при катастрофі згинуло 10 чекістів і багато тяжко потовклося.

Українська адвокатура загрожена.

Польська преса про невідрадні обставини життя адвокатів. — Прикра дійсність із життя українських адвокатів. — Єдино можливий порятунок.

Польська й жидівська преса описує ту страшну нужду, в якій майже поголовно опинилися польські адвокати. В останніх днях поміщує краківський „Іл. Куріер Цодз.“ не то прохання не то домагання до уряду, щоби поцікавився долею адвокатів і якимнебудь чином доміг їм. У барвистих картинах описує автор, що адвокати тепер не заробляють уже навіть стільки, щоби могли заплатити комірне та інші адміністраційні видатки. Живуть адвокати або з придбаного раніш капіталу, або з кредиту, бо з теперішніх заробітків на життя не залишається нічого. Тому не дивно, що цілий цей стан, котрий ще недавно оплачував найбільші податки та ніс інші суспільні тягарі, останніми часами починає заломлюватися серед трудноців, тратить повагу й довіря не лише у клієнтів, але також і серед загалу.

Так виглядає справа польських адвокатів, що живуть у своїй державі, користуються всякими полекшами й мають більші приходи. В куди гірше зубожіння попали українці-адвокати, яким доводиться вкладати чимало своєї праці зовсім безінтересовно, а платної роботи мають значно менше від польських і жидівських адвокатів. І платна праця наших адвокатів гірше оплачена від праці адвокатів чужинців, бо з давньої привички громадянство віддає щокращі справи чужинцям, а нашим — справи маловажні та й то з домаганням, щоби повести справу на „свої кошти“. Українські адвокати видавали найбільше з усіх верств на національні потреби, сьогодніж поневолі сходять у тому на щораз нижчий ступінь. Найгірше впливає на зубожіння українських адвокатів факт, що вони чомусь то найбільше обтяжені податками в порівнанні з адвокатами чужинцями, дарма, що мають значно менші прибутки; нераз у даній місцевості один адвокат українець платить більше податків, ніж трьох, або чотирьох поляків і жидів.

Наше громадянство мусить зрозуміти, в яке скрутне становище попали українські адвокати та прийти їм негайно з єдино-успішною допомогою своїм провідникам і оборонцям. Українські адвокати не домагаються ані дарунків, ані синекур, прохають лише, щоби свої люди стосували супроти них гасло „свій до свого“ і щоби вся платна праця опинилася в їхніх руках, бо досі вона майже всеціло піддержує чужинців.

Правник.

Українці на світовім пластовім зїзді.

Українці на світовім зїзді пластунів в Ґеделе були заступлені численною групою пластунів і пластунок з Підкарпаття (57 осіб) та групою пластунів із Ржевниць; Ч. С. Р. (7 осіб). СУПЕ. (Союз українських пластунів-еміґрантів) участи не взяв. Уже по дорозі до місця утаборення наших пластунів щиро вітали, як тільки вони переїхали мадярську границю. Величезний і зразково зорґанізований табор знаходився в Королівськім Парку в Геделе, близько Будапешту. Там наші підкрапатські брати мали свій окремий табор, в якім маяли жовто-блакитні прапори.

Відкриття зїзду відбулося 2. VIII. промовами реґента Горті та начального скавта льорда Р. Баден-Повля, після Служби Божої, в часі якої поміж іншими державними прапорами, винесеними на освячення, був і наш жовто-блакитний стяг. Від полудня тогож дня відбувалася дефіляда перед членами уряду, дипльоматичним збором і головною командою пластунів; підкарпатські пластуни йшли під українським прапором. Таку саму дефіляду відбували ще на другий день на арені та наприкінці зїзду 6. VIII.

Українці відзначилися у виступах вокально-музичних, що дали їм заслужене признання. Були це дуже вдало виконані з ріжних пригод (чи то при таборовім огні, чи на стадіоні, чи при окремих відвідинах) танки, як: „Запорожець“, „Гаївка“, „Катерина“, „Гопак колом“ — 12 або 16 пар, „Чумак“ і т. п. та виступи хору. Наші пластуни співали теж і до радія.

Радіо передало ще український привіт зі світового „джемборі“ „усім братам по широкому світі“, що його виголосив 5. VIII. М. Григоріїв, а 6. VIII. промову англійською мовою К. Подільського такого змісту: „Ми, українські скавти з чехословацького контингенту, посилаємо свої привітання з IV. світового джемборі в Геделе начальному скавтові льордові Баден-Повльові і всім нашим братам-скавтам цілого світу Ми дуже щасливі, що можемо репрезентувати перший раз на світовому джемборі нашу національну молодь, приєднати приятелів серед братів скавтів цілого світу, які беруть участь в цьому зібранні найвищої людської любови. Чіріо! (оклик англійських скавтів). Скоб! Нехай живе Україна!“ Цю саму промову ще раз оголошено через радіо по французьки 8. VIII.

Підчас зїзду в українському таборі відкрили виставу ручних виробів: вишивок, подушок, кераміки і т. п. Українці поширювали листівки з ілюстраціями пластового життя на Підкарпатті. Як звичайно, велася жива виміна памяток поміж окремими пластунами. Українці зробили дальші кроки для ближчого ознайомлення з побратимами-пластунами інших народів. В пресі було чимало згадок про наших пластунів, а в пластовім часописі „Мадяр Черкес“ уміщено дві статті. При чому в одній із них особливо відзначено успіх хору. На чолі наших пластунів з Підкарпаття були: п-ні Устіяновичева і пп.: Ревай, Вереш, Білей та брати Шереґії. Ржевницьку групу провадив К. Подільський.

„У. Т.“.

Папа з допомогою голодним на Україні.

На днях повернув з Радянщини до Риму спеціяльний папський висланник і зложив папі звіт з побуту в державі голоду. Папський висланник ствердив м. і., що найближчої зими треба надіятись голодової смерти 12 мілонів людей. Чуючи це папа не міг укрити свого болю. Мусимо, сказав, за всяку ціну знайти якусь дорогу, щоби тому запобігти.

Загально думають, що папа задумує вислати до Радянщини ратункову харчеву виправу за взразок експедиції, висланої перед кількома роками. Така експедиція могла би вдатися, оскільки на те позволить радянська влада.

Збіжеві склади горять.

На основі інформацій заграничної преси на Рад. Україні горять збіжеві склади, причому в київській та сумежних округах ті пожежі прийимають епідемічний характер. Нема сумніву, що це орґанізовані терористичні акти, спрямовані проти радянського режиму.

У звязку з тим радянська влада мобілізує карні експедиції під командою членів ДПУ. Декі відділи виїхали вже в край, безпощадно розстрілюючи робітників і селян, яких підозрівають в підпалах.

Зрештою і польські дослідники признають згідно, що всі Саси були православної віри і поляками їх уважати не можна.

Згаданий тут автор Carl von Peez гадає, що Ю. Ф. Кульчицький міг походити з полудневомадярського міста Сомбор або Зомбор, яке було тоді під турецькою владою і де схрещувалися впливи мов турецької, мадярської, сербської і румунської. Тим м. ін. пояснює автор факт, що Кульчицький знав знаменито мову мадярську, турецьку, а також румунську. Одначе на те, що Кульчицький походив із Зомбора, нема ніяких певних даних, відомо тільки, що він перебував пізніше часто в товаристві торговців з полудневої Угорщини і Сербії. Peez уважає можливим, що наш Кульчицький був сином невольника-бранця з Польщі, забраного турками в ясир, який поселився потім в полудново-мадярському вільному місточку Зомбор і там оженився з сербинкою. З того подружа і вродився — на думку згаданого автора — Юрій Франц Кульчицький. Певне одно, що Ю. Кульчицький був урядовцем у білгородській конторі Орієнтальної Компанії, яка приймала радо на службу людей, що знали чужі краї і чужі мови. Ту Орієнтальну Компанію заснували недавно перед тим купці у Відні під опікою цісаря Леопольда I. з метою розбудувати торговлю зі Сходом, з чого вони обіцювали собі золоті гори. Таким робом дійшов Кульчицький, як урядовець тої установи, до звязку з Віднем. Дальше відомо, що Кульчицький покинув посаду в тому підприємстві перед 1678 роком, бо в тому році бачимо його вже у Відні як „імпортера східних товарів“. Дуже можливо, що вже в тому часі займався Кульчицький переношенням службових листів цісаря Леопольда до цісарських резидентів у Туреччині і від них до нього. Бо з 1684 р., у часі, коли кровава війна між Леопольдом і Портою унеможливила була всяку куріерську службу, підписувався Кульчицький титулом „цісарський надворний куріер у Туреччині“. Цю діяльність міг Кульчицький розвивати, як думає Peez, ще мабуть перед великою війною та облогою Відня. На всякий випадок був Кульчицький до такої служби як рідко хто інший предестинований.

Аби скінчити з походженням Юрія Франца Кульчицького, покличемося тут на думку проф. д-ра В. Щурата, який, прийнявши погляд, що Ю. Ф. Кульчицький був гербу „Сас“, висказується про його походження так: „Поляком можнаб його назвати хіба тому, що був підданим польської держави. По народности він, як православний, не міг бути поляком. Його прізвище і шляхетський герб, хочби ми й не знали, що він мешкав у Самборі, булиб уже достаточною вказівкою на місце його походження, на галицьке село Кільчиці в Самбірщині, відки й виводяться до нинішнього дня українські шляхтичі гербу Сас Кульчицькі, що до кінця XVIII. ст. оставали в православію. Всеж те, що є доказом української народности Юрія Франца Кульчицького, противиться рішучо гадці про його походження з Сербії, де й не чувалося ніколи про ходачкову шляхту гербу Сас Кульчицьких“.[18]).

[18]) Пор. Д-р В. Щурат: Патріярх віденських кавярників. Календар-Альманах „Красного Року“. Відень 1917, стор. 107.

Економічний огляд.

Українська хроніка.

ПОЛЬСЬКІ ЗОЛОТІ ЧИ ПОЛЬСЬКІ ЗЛОТІ?

Досі не устійнили у нас назви польської валюти. В мові і письмі вживаємо будьто „золотий“, будьто „злотий“. Буває, що найдете в одній статті одну і другу назву. (Для прикладу: „Валютовий хаос“ п. О. Л., див. „Госп.-Кооп. Часопис“ ч. 29/30). На нашу думку перекладати назву „злотий“ на „золотий“ не можна. Цеж назва валюти. Німці прим. кажуть „зльоти“, а не „гольденер“. Інша річ сотики. Хоч правильніше булоб уживати „гроші“ (теж назва!), проте назва „сотик“ має деяку льогіку за собою (сота частина злотого). Натомість назви „золотий“ ніяка льогіка не оправдує, хіба завзяття українізувати чужі назви. Цікаво булоб почути голоси в цій справі.

Польська хроніка.

ВИВІЗ ГРИБІВ. — ПОПИТ НА ЗАГРАНИЧНИХ РИНКАХ.

Польща висилає за кордон гриби сирі і сушені. Головні їхні відборці — це Німеччина, Франція і Швайцарія. Попит там на гриби великий і ціна їх зростає. Виленщина, як щороку, так і в цьому році, вискспортувала поважну кількість грибів. І так: а) сирих грибів у червні 70.000 кг., у липні 100.000 кг.; б) сушених у червні біля 5.000 кг., у липні близько 7.000 кг. Варто булоб і нам подумати про гриби, як предмет торговлі.

ГОДІВЛЯ ОВЕЦЬ ВАЖНОЮ ПРОБЛЄМОЮ САМОВИСТАРЧАЛЬНОСТИ. — ВОВНА І КОЖУХИ.

У теперішньому часі панування самовистарчальних тенденцій звернули в Польщі увагу між іншим на необхідність продукції текстильних сирівців у краю. Як подає В. Алькевич у друкованому тепер рефераті п. н. „Збут вівчарських продуктів“, що його він читав на зїзді польських агрономів і лісників у березні ц. р. у Варшаві (див. „Паментнік III. Зїзду“), Польща за 7 літ до 1932 р. привезла із закордону за 1 міліярд золотих вовни. Годівля овець у Польщі сильно підупала. Це нічого дивного, коли рентовність цієї годівлі — як подає знову інж. Єловицький — вагається між 1.5 до 3.8 відс. Статистика начислює в Польщі нецілих 2 міл. овець (у 1870 р. — 12 міл., а перед війною 4 міл.! — бідкаються специ), з того добру половину годує наш нарід, бо східні і південні воєвідства мають 65.10% усіх овець. Але не лишень вовну купує Польща за кордоном. Навіть скіру на кожухи спроваджує вона з чужини (Радянщина, Румунія, Болгарія), хоча продукція тих скір повинна покривати ціле запотребування. І тому — як подає „Польска Господарча“ — за фінансовою допомогою уряду зорганізували Рільничі Палати курси здіймання, консервування і гарбування скір, а навіть почекуди шиття кожухів. На нашій національній території відбулись такі курси (при участи Пром. Інституту у Львові) в 3 повітах: Дрогобич, Надвірна, Ковель. Проєктують ще 6 курсів у цьому році в нас на сході.

Світова хроніка.

ПОЛОЖЕННЯ НА ВАЛЮТОВОМУ ФРОНТІ.

Як відомо, льондонська конференція не упорядкувала валютової справи, яка і стала причиною фіяска цієї конференції. В результаті скристалізувалися три групи держав, що повели свою монетарну політику в ріжних напрямах і в суті річи з собою ворогують. Є це 1) Злуч. Держави Півн. Америки, 2) Англія з домініями і кількома державами, що орієнтуються на фунта штерлінгів, 3) золотий бльок шістьох держав (м. ін. і Польща) на чолі з Францією. Найновішої дати, бо зроджений щойно під кінець льонд. конференції, є золотий бльок. Він має у себе 40 відс. світового запасу монетового золота і може похвалитись „здоровлям“ свого гроша. Треба признати, що „золотий бльок“ має вже за собою поважні успіхи. Держави, які до нього належать, спільними зусиллями ставлять чоло атакам обезцінених провідних валют, доляра і фунта. Золото перестало відпливати з трезорів тих держав і минулась небезпека катастрофи на найближчий час для Голяндії, а за нею й інших держав. На фронті валютовому залишились тепер властиво два партнери — фунт і долар — і — як не дивно — звертаються вони часто по поміч до „золотого бльоку“. Очевидно, годі на основі дотеперішніх „успіхів“ золотих країв вірити твердо в їхнє дальше „валютове здоровля“. Майбутність може принести ріжні несподіванки. Останні телеграми заповідають близьку конференцію Рузвельта і Гаррісона з губернатором Англ. Банку Норманом. Темою конференції має бути між іншим справа стабілізації фунта і доляра. Це заповідь валютового мира, до речі заповідь малонадійна.

ОБИЛЬНІСТЬ СИРІВЦІВ. — БЛАГОСЛОВЕНСТВО, ЩО МОЖЕ СТАТИ ПРОКЛЯТТЯМ.

З усіх країн приходять вісти про кольосальні цьогорічні врожаї не тільки збіжжя, але й інших сирівців. Навіть на Україні цей рік рекордовий. В цілому світі застановляються, чи це „благословенство неба“ не загострить ще більше господарських відносин, не буде спричинником ще більшого хаосу в економіці світа. В Польщі, як офіціяльно вияснює міністерство рільництва, нема аж рекордового врожаю. Багацтво соломи не йде в парі з багацтвом зерна.

ЯК ПРАЦЮЄ ДЕРЖАВНИЙ „УРЯД НАПРАВИ“ ПРЕЗ. РУЗВЕЛЬТА.

В пресі находимо цікавий опис праці ґенерального штабу на фронті господарської санації, відомого під трьома буквами Н. Р. А. „Вистане перейти поріг будинку, в якому працює цей уряд, аби попасти в горячку шаленої роботи. Коридори повні урядовців, що без сурдутів із закоченими рукавами бігають із кімнати в кімнату, з одної салі знову у другу. Величезні маси народу відвідують апартаменти цього уряду, а на „вулиці довкола будинку роїться від авт. Крім централі у Вашингтоні працюють відділи „Уряду Направи“ в кожній місцевости, що має більше ніж 12 тисяч мешканців. Усі ті відділи зорганізовані по воєнному: мають ґенерала, штаб помічників, 3 полковників, майорів і т. д. Преса, кіна, радія популяризують ідеї і засади Н. Р. А. До цієї величезної акції привязує американське громадянство велику вагу.

СПРАВА ДОВГІВ Б. РОСІЇ. — ПЕРЕД ТІСНІШИМИ ГОСПОДАРСЬКИМИ ВЗАЄМИНАМИ СРСР. ІЗ ФРАНЦІЄЮ.

Кінець пронімецького наставлення Радянщини і спроби франко-радянського зближення висунули знову питання заплати царських довгів. Франція пропонує, аби покликати до життя спеціяльний судовий трибунал, який розглянув би висоту зобовязань б. Росії, а окрема організація занялась би збиранням фонду, якого завданням булоб ці зобовязання покривати. Гроші до цього фонду вплинали би з торговельних взаємин обох заінтересованих держав у процентовій реляції. — Пишуть, що за ціну збільшення радянського експорту до Франції уряд СРСР таки піде на таку комбінацію — найцікавіше, що в сплаті довгів мали би брати участь теж держави, що повстали з теренів б. Росії, м. ін. і Польща.

В. Н-вич.

Анґлійська преса про голод на Кубані.

Кореспондент „Дейлі Телеграф-а“ відвідав цього року околиці Кавказу і в серії статтей описує муки, які переходить українське населення Кубані. Автор переїхав автом біля 750 англ. миль по Підкавказзю.

В статті з дня 25. ц. м. пише він: „Найважніша проблєма Північного Кавказу це голод, який почавши від осени 1932 р., приймає щораз жахливіші розміри. Тепер, у противенстві до минулого року, це вже не пів-голодування, яке спричинило спадок продуктивности праці та занепад моральної сили населення, але це вже справжній голод і загибіль населення від голодової смерти. Людність цілих околиць вигибає а разом з нею впаде зовсім сільське господарство.

Є дві причини, які рівночасно вплинули на зменшення населення північно - кавказького краю. Перша, це примусове виселення, яке від минулої осени, відколи держава почала акцію за примусовим збором збіжа, війну проти „саботажів“, яких мовляв, допускалося кулацьке населення, чи пак „богате“ селянство, прийняло величезні розміри. Друга, це вимирання населення з голоду, який тепер лютує там повною силою.

Система примусової депортації звернена в першу чергу проти кубанських козаків. Вже з традиції кубанські козаки були завзятими ворогами колективізації. Протягом минулої осени вони ставили пасивний, а місцями навіть активний спротив радянській владі. Цей спротив був такий сильний, що радянська влада уважала за необхідне зломити його найбільш суворими мірами. Більшу частину козацького населення тих районів силою викинено з їхніх сіл та вивезено в уральські гори, що рівняється фактичному їх винищенню. Козацьке населення, яке остало ще на своїй рідній землі, вспів здесяткувати голод. Великі козацькі оселі на Кубані щезли майже зівсім. Останки їх добиває голод і коли рік скінчиться, готові й вони щезнути зівсім. З політичного погляду влада уважає козацьку небезпеку за зліквідовану.

Населення зменшилося не тільки в тих селах, де переведено примусове виселення і де були примінені „карні міри“, але й у всіх селах загалом, які тільки я відвідував. Округ Ставропіль, примірож, хоча відти не виселювано примусово, потерпів найбільше; в ньому число населення зменшилося до мінімум. Говорили, що в самому місті Ставрополю та в його околиці показалися випадки чуми, але я не міг того докладніше провірити. Зате щодо людоїдства, я одержав дуже точні інформації та потвердження зі всіми подробицями, навіть іменами, в Краснодарі та Ставрополю. Голод це не так вислід минулорічнього неврожаю, як вислід жорстокої державної політики відбирання збіжжя. З цієї причини навіть ті округи на Підкавказі, де врожай був вдоволяючий, не минули катастрофи...“

Дальше подає англійський журналіст докладну статистику населення Кубані, як воно зменшилося протягом несповна року.

(УКБЮРО ЛЬОНДОН).

—o—

Ліквідація повстання в Мароку.

РАБАТ, 29. 8. ПАТ. З терену боїв французів з мароканськими повстанцями повідомляють: Французькі війська приневолили, окружним маневром в околиці Джебель Барбоя провідника збунтованого племени Ускаїдді до капітуляції. Тим способом зліквідовано останню важливу опору в тім районі. Крім того в окрузі Кабба Тадлян зложили зброю 43 повстанчі родини. В горах Високого Атлясу ставлять тепер опір ще тільки повстанці в околиці Ашеру.

—o—

80 тисяч політичних вязнів

„Дер Ное Форвертс“ приніс статистичні відомості про концентраційні табори в Німеччині. Показується, що в 65 таборах находиться 45 тисяч інтернованих. Загальне число політичних вязнів у Німеччині доходить до 80 тисяч. Найбільші концентраційні табори находяться в Оранієнбурзі (Бранденбурґія) з 2.000 інтернованих, Оснабрік (Ганновер) понад 2.000 інтернованих, положений в нездоровій багнистій околиці табор у Дахав на північ від Мінхену — 3.000 інтернованих.

ЛЬОРД ГРЕЙ ХОРИЙ

ЛЬОНДОН, 29. 8. ПАТ. Льорд Грей, міністер закордонних справ у рр. 1905—1916., автор політичної заяви, ухваленої палатою громад безпосередньо перед виповідженням війни Німеччині Великою Британією, лежить тяжко хорий у своїй резиденції у Фальог, у графстві Норткомберленд.

По широкому світі.

— У Свердловську (Єкатерінбурзі) на Уралі у великому процесі проти 14 членів фабричної адміністрації, що ошукували робітників при виплаті, головного обвинуваченого засуджено на кару смерти, трьох на 3 до 10 літ вязниці.

— Під памятником в Нідервальдец на західній границі Німеччини канцлер Гітлер виголосив до робітників промову, заявляючи, що басейн Сари мусить вернути до Німеччини.

— „Політіка“ повідомляє, що вбивство мін. Нойдерхфера було ділом трьох агентів, висланих югославянським еміґрантом Павеличом і Перечом. Крім нагороди 10.000 динарів, що її визначило м-ство внутр. справ за виявлення вбивників, родина вбитого визначила від себе нагороду 30.000 динарів.

— На Мадярщині зростає гітлерівська пропаґанда. В Дебреціні арештували за агітацію бойкоту жидів головних провідників нац. соціялістів.

На протестаційному фронті.

Протест Жовківщини проти большовицьких насильств.

В понеділок, 28. серпня ц. р. відбулося в Жовкві у великій салі Українського Повітового Дому велике протестаційне віче проти насильств червоної Москви над Україною. Велику салю, бічні забудування і коридори битком виповнили учасники. Віче скликав Повітовий Громадський Комітет. У склад Комітету входять: о. Вігоринський (голова), д-р Романків (секретар) і пп. Касараб, М. Пелянська і Гриць [illegible] як члени. Віче відкрив короткою промовою радник **Данилович.** До президії віча вибрано радн. **Даниловича** як голову, о. **Вігоринського** як його заступника; секретарював Гриць **[illegible]зівський.** Реферат про положення на Радянській Україні виголосив о. **Вігоринський.** Опісля виголосили промови: секретар **Вол. Целевич** і посол **Зиновій Пеленський.** Замітне, що б. радянець Колодій виголосив покаянну промову. Віче ухвалило одноголосно протестаційні резолюції і закінчилося відспіванням національного гимну.

В жовківському Повітовому Громадському Комітеті відмовилися від участи Повітовий Союз Кооператив та Українбанк. Це справа відомого директора Гумена, якого, здається, ніякі знущання над українським народом не всилі завернути з раз вибраної дороги. Сумне це, але правдиве.

§. 19.

Starosta zborowski

Zborów dnia 26. sierpnia 1933.

Do
Pana Aleksandra Kostyka
Redaktora odpowiedzialnego Dziennika „Dilo"
we Lwowie
ul. Rynek 10/II.

W związku z zamieszczonym w dzienniku „Dilo" Nr. 222 z dnia 25. sierpnia 1933 artykułem w rubryce „Dopysy" pt. Zborów „Nowe praktyki starostwa w Zborowie" proszę Pana Redaktora na podstawie ustawy prasowej z dnia 17. grudnia 1862 Dz. p. p. N. 6 ex 1863 o umieszczenie w najbliższym numerze dziennika „Dilo" na tem samem miejscu i takiemi samemi czcionkami następującego sprostowania:

Nieprawdą jest, by Starostwo zborowskie przyjęło, jako zasadę nieudzielania zezwoleń na urządzanie przedstawień, koncertów itp. imprez — Czytelniom Proświty, Krużkom Ridnej Szkoły i innym towarzystwom. Nieprawdą jest, że o ile wymienione T-wa znajdą odpowiedni lokal na urządzenie jakiejkolwiek imprezy, by opinja, czy budynek odpowiada wymogom ustawy ogniowej i bezp. publ., wędrowała z Posterunku Policji Państwowej całemi tygodniami i że nigdy odnośne stowarzyszenie nie otrzyma takiego zezwolenia.

Natomiast prawdą jest, że T-wa jak Czytelnie Proświty, Krużki Ridnej Szkoły i inne stowarzyszenia, które przesyłają do Starostwa prośby o udzielenie zezwolenia na przedstawienie czy koncert na 3—4 dni przed urządzeniem takiej imprezy, a nawet i w krótszym terminie, otrzymują czasem zezwolenie w spóźnionym terminie, gdyż doręczenie poczty na wsi trwa nieraz 2—3 dni, co jest następstwem zbyt późnego wniesienia podania. Jako fakt mogę przytoczyć, że w miesiącu sierpniu br., t. j. od 1 do 25 na wniesionych 22 podań przez wymienione organizacje o udzielenie zezwoleń na imprezy, 19 podań zostało załatwionych przychylnie i zamierzone imprezy odbyły się.

Nieprawdą jest, by Czytelnia Proświty w Żabiniu wniosła przedstawienie do Urzędu Wojewódzkiego i do tej pory nie otrzymała żadnego wyjaśnienia. Natomiast prawdą jest, że Czytelni Proświty w Żabiniu odmówiono udzielenia zezwolenia na urządzenie przedstawienia, od którego to orzeczenia przysługiwało Czytelni Proświty wniesienie odwołania do Urzędu Wojewódzkiego, jednak Czytelnia Proświty w Żabiniu tego nie uczyniła. Tylko po upływie wyznaczonego terminu wniosła do tut. Starostwa przedstawienie, aby Starostwo ponownie prośbę rozpatrzyło, gdyż braki budynku, wktórym miało odbyć się przedstawienie, zostały usunięte i dostosowane do wymogów policyjno-budowlanych.

Nieprawdą jest, by prośby o udzielenie zezwoleń na festyny wędrowały do Posterunku całemi tygodniami celem zebrania opinji.

Nieprawdą jest, że Starostwo zasłoniło się przepisami administracyjnemi i w ostatniej chwili zażądało od Kuratorjum Okręgu Szkolnego opinji w sprawie zbiórki pieniężnej dla Ridnej Szkoły w Zborowie, która miała być przeprowadzoną w dniu 19. sierpnia 1933. Natomiast prawdą jest, że Krużok Ridnyj Szkoły w Zborowie wniósł do Starostwa podanie o zezwolenie na kwestę uliczną dopiero dnia 15. sierpnia 1933, a które w myśl art. 3 pkt. 4 ustawy o zbiórkach publicznych z dnia 15. III. 1933 (Dz. U. R. P. N. 22 poz. 162) wymagało porozumienia się władzy administracyjnej z właściwą władzą szkolną II instancji, co uniemożliwiło wydania zezwolenia w ciągu 3 dni.

Do tego należy przytoczyć fakt, że Krużok Ridnej Szkoły w Zborowie zwrócił się w dwutygodniku „Zboriwśki Wisty" Nr. 7—8 z dnia 1. sierpnia 1933 do Krużków Ridnych Szkół w powiecie z pouczeniem, w jaki sposób mają przedkładać do Starostwa podania na udzielanie zezwoleń na imprezy i mimo tego pouczenia Krużki do tego zupełnie się nie stosują.

Nadmieniam, że prośby, nie wymagające uzupełnienia i postępowania wyjaśniającego, są zwykle załatwione tego samego dnia.

Starosta powiatowy
wz
(Підпис нечиткий).
(Mr. Rutkowski)
zastępca starosty.

— ...на.

ПАЛЯС: „Вірля".

Відома театральна штука Ростанда, перенесена на фільмовий екран, збогатилася широкими експресійними засобами, якими не розпоряджає театральна техніка. Сюди належать м. і. балеві сцени в шенбрунській палаті та баталістичні візії ваграмського бою, виведені з мистецьким реалізмом. Князя Райхштату, то нещасне „вірля", що не вміло стати Наполеоном II., немов на потвердження біольогічної правди, що великі батьки мають щастя до „малих" синів, відтворив симпатичний французький трагік Жан Вебер, вивівши вдачно наполеонівсько-габсбурського мішанця, нездібного ні до місії, яку хотіли накинути йому французькі емісарі, ні навіть до любови. Побіч нього виведено низку двірських фігур з Метерніхівської доби. Попереджує фільму кілька пробних сцен зі співацом Кенурою у новій фільмі „Муш тебе кохати".

— o —

НОВИНКИ

— **ПРИЙМАЮ ЯК ДАВНІШЕ в моїм дентистичнім заведенні Сикстуська 17. від 9—1 і від 3—6. НАСС.** ч. 286 1—3

— **Робітня футер Юліяна Глушевського, Львів, вул. Коперника 16. II. пов. Тел. 54-46.**

— **Магазин постелі Р. Джала, Львів, Хорущина 5,** поручає: ковдри, матраци по найдешевших цінах. Переробляє ковдри **по 5 золотих,** матраци по 7 зол. 42-50

— **Ч. 12-56** телефону має крамниця Льва Іванковича при вул. Городецькій ч. 33. — одинока українська фабрика кафлів і кераміки.

— **Спільне засідання** всіх трьох секцій Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові буде в суботу 2. IX. в год. 16.30 в Музею НТШ. На деннім порядку звіт учасників VII. Міжнародного Конгресу Істориків. Гостям раді. — **Виділ НТШ.**

— **З українського життя у Братиславі.** Появився тут новий часопис, присвячений пластовому життю, що його редагує і видає гурток новичок при місцевім Т-ві „Просвіта". Гурток цей заложено 7. І. ц. р. на ялинці. Остаточно гурток зорганізовано 21. V. в день „Свята Матери" біля Червоного моста у Братиславі. Від червня гурток веде пластову працю, має вже і гурткову хоругвовку; складається цей гурток із 7 дівчат, що називають себе „котенятами", а свій часопис назвали „Мяв". У першім числі часопису чимало рисунків, між ними портрет Баден-Повля, текст з нотами гимну „котенят", коротенький нарис з історії пласту та гарний нарис, що подає цікавий коментар до українського „Скоб" — під назвою „Як Оксанка стала пластункою?" Не бракує і хроніки. Цей гарний початок піддержує новозаложений при Т-ві „Просвіта" „Пластприят", головою якого є д-р К. Бризгун. Адреса д-ра Бризгуна: Братислава, Вали, „Унітас" бльок А., 62.

— **Чи знає про це сеніорат Ставропігії?** Друкарня Ставропігійського Інституту, яку піднаймає п. Медицький ,далі систематично не перестерігає українських свят, а навіть і неділі. Вчора, себто в свято Успення Пр. Діви, друкарські складачі працювали і то в часі, коли в церкві правилося торжественне богослуження. На цю аномалію вказуємо сеніоратові Ставропігії, який, хочби з моральних причин, повинен би вглянути в цю справу. Щодо праці в неділі, то, як зачуваємо, гурток українських громадян віднісся до Інспекторату праці.

— **Звільнюють українців лікарів і урядовців.** Дирекція державних залізниць у Станиславові звільнила в своому окрузі лікарів: д-ра О. Маланюка, д-ра І. Яросевича (оба зі Станиславова) та д-ра Т. Коритовського (з Калуша). Рівночасно перенесли радника Ів. Коваля до Познаня, а ст. асистента Ст. Мірчука до Катовиць.

— **Безробіття.** Згідно із статистичними даними безробітних зареєстрованих було 26. серпня ц. р. в усій Польщі 204.364. Це значить, що скількість безробітних зменшилася в відношенні до попереднього тижня на 2.046 осіб.

— **Зїзд большовицьких письменників удруге відложили.** Мав він відбутися з весною, а відложили його на вересень. Та тепер організаційний комітет союзу большовицьких письменників, хоч ствердив зріст літературної продукції всіх народів СРСР, мусів рівночасно признати, що зїзд не приготований як ялося технічно ні програмово і тому відложили його на травень 1934. р.

— **Медведі біля Космача.** З Косівщини повідомляють, що на полонині біля Космача медвідь напав на череду худоби і вхопив корову, яку вбив ударом лаби в крижі і потягнув до ліса. Мешканці Космача на вістку про появу медведя зорганізували сторожу, яка пильнує худоби. Люди занепокоєні появою медведя в тих сторонах, бо з полонини „Яворів" пропали теж три ялівки вартости 45 зол. та один віл вартости 120 зол.

— **Львівська хроніка.** Інкасент ратункового поготівля Талей Кондак спроневірив на шкоду цієї установи 2.000 зол. — До аптики Шайнбаха на розі вул. К. Бочковського вломилися три злодії, яких приловила на горячому вчинку полішйна стежа. Відобрано їм 18 долярів і цінні папери вартости 1000 зол.

— **Краєва хроніка.** В Городку коло Львова арештовано 20-літнього Олексу Сало, що убив 25-літнього Василя Гуру, приловивши його в ночі на крадежі зі свого поля. — В Тухлі біля Сколього 18-літній Франц Пузьо, син місцевого трафіканта, убив 25-літнього залізничого робітника Петра Цилера з пімсти за те, що звів його сестру Софію, обіцюючи з нею оженитись. —

— **Буревій в Рогатинщині.** В ночі на 28. ц. м. шалів в рогатинськьому повіті сильний буревій, що наробив великої шкоди по селах і при дорогах. При шосі між Підгороддям і Рудою звалив велику вербу, що перервала всі телеграфічні дроти.

— **Самі селяни регулюють ріку.** Міністерство публичних робіт переводить поміри теренів над Прутом, загрожених підчас повіней. Направляють перш усього береги в Делятині, де ріка вдерлася до міста і поплила вулицею. Буде теж відбудована стрільниця під Коломиєю, яку Прут геть зніс. Цікаве, що деякі громади над Прутом рішили власним коштом перевести регуляцію тієї ріки. Будьщобудь їхній проєкт мусить затвердити водна управа.

— **Осуваєтьcя земля на Гуцульщині.** В часі останніх дощів в Косівщині підмулили води низку гір, які зачинають тепер осуватися й роблять населенню поважні шкоди. В Красноїлі осунулася гора, засипуючи простір 11 моргів. В господарстві Рибарука земля знищила 6 моргів поля, з того один морг управної землі і 5 моргів деревостану. Мешкальні доми з будинками на обійстю знайшлися під землею і камінням. В господарстві Шатрука земля засипала 5 моргів сіножати і півтора морга ріллі, на якій росла кукуруза й ярина. Гірські узбіча осуваються дальше, загрожуючи положеним в низу гуцульським загородам .

— **Робітники ведуть копальню нафти.** В Майдані коло Надвірної ґрупа 15 робітників з Борислава видержавила копальню нафти „Нова сила". Розпочали будову нового закопу. Провідником підприємства є Марко Климко з Борислава.

— **Фальшівники грошей.** Поліція викрила в хаті Авр. Шнайдера в Немирові фабрику фальшивих грошей. Арештували фальшивників грошей Авр. Лашовера й Дав. Зельцера зі Львова. Рівночасно у Львові арештували Лейзора Вінклера, в якого найшли 61 фальшивих однозолотівок і сторожа дому при вул. Замарстинівській ч. 23. Мих. Дзєдзіца, який переховував фальшиві гроші.

— **Жахливе душогубство.** Невислідженi досі вбивники вбили нічю в Мостисках 56-літню торговку Шайндлю Шляфову та її 27-літню дочку Фанцю. Щоби затерти сліди душогубства підпалили дім.

— **Пять свиней за одного прогульковця.** З Варшави виїхав перед кількома днями перший туристичний потяг до Австрії. Прогулька зорґанізована на основі підписаної недавно торговельної умови, а саме за кожного польського прогульковця до Австрії Польща може вивезти пять безрог. А що прогульковим потягом виїхало 500 осіб, Польща може вислати до Австрії 2.500 безрог живої ваги. Зачувати, що вибирається вже другий туристичний потяг, за яким поїдуть свині.

— **Службовець злодій.** У Варшаві арештували службовця м-ства військових справ Ст. Жулновського. Закидають йому, що вкрав кільканацять тисяч золотих.

— **Екзекутори опечатують стодоли.** „Зельони Штандар" повідомляє про незвичайну безоглядність податкових екзекуторів у стопницькому повіті (коло Келець). За податкові залеглости, часто дуже малі, запечатують цілі стодоли зі збіжем. В селі Жабно кількох господарів не може дістатися до власної стодоли, щоби продати збіже на податок, бо вони зі всіх боків опечатані.

— **Здефравдував 200.000 зол.** прокурент Торговельного Банку в Познані Тад. Врублевський. За ті гроші побудував собі люкс. вілю та жив на подорожі за кордон, куди їздив із банковою службовичкою Ядв. Кучинською. Слідство виявило, що й інші службовці того банку допускалися фінансових надужить. І так вислідили, що службовці Фр. Камінський та Ол. Міхаловська вкрали 14.000 зол., а 2.500 украли вже навіть тоді, як виявилася справа Врублевського. Один службовець, уже небіжчик, за свого урядування украв 60.000 зол. Досі арештували 7 службовців того банку та жінку Врублевського.

— **Малолітні бандити.** У Вильні діти 9—13 літ утворили собі ватагу під проводом 13-літнього Ковалевського. Прозвали себе „хунхузами", замешкали в запасових залізничих вагонах і відси уладжували грабіжницькі напади. Найрадше вибивали шиби в автобусах підчас їзди та забирали харчі й забавки. Мати одного з „хунхузів" посередничила в продажі награблених річей. Поліція зліквідувала цю ватагу.

— **Замерзло 7 туристів.** Із Курмає вибралося на Монблян 7 італійських туристів. Три дні блукали вони між італійськими узбіччами і шпилем гори, аж вкінці 5 із них не мали вже сили вернутися до схоронища. Два туристи вернулися до схоронища в Вальо. Забрали харчі та вибралися по товаришів. Коли після двох днів ніхто не вертався, вислали ратункову виправу. Вона найшла всіх 7 туристів замерзлих. Температура в горах була тоді 35 степенів нижче зера.

— o —

Дописи.

КАЛУЩИНА.

Оснування Комітетів Допомоги Голодуючій Україні та допомоги жертвам повені. В серпні ц. р. оснувався у нас Повітовий Комітет Допомоги Голодуючій Україні на чолі котрого станув д-р І. Сохацький. Рівночасно покликано до життя Комітет Допомоги Жертвам Повені під проводом о. кан. Тисовського. Слід замітити, що цьогорічна повінь наробила чи не найбільше шкоди саме в калуському повіті. Про величину шкід свідчать дані, зібрані Філією „Сільського Господаря“ в Калуші, які передано до використування Гол. Т-ву „С. Г.“ у Львові та вище названому Комітетові. Поміч урядових чинників жертвам повені мінімальна, по правді майже ніяка, хоч спочатку багацько про неї говорилося і писалося. Тож перед Комітетом Допомоги Жертвам Повені важне завдання: охоронити повіт, зокрема гори, перед голодовою примарою, що вже у минч. році заглядала у вічі гірським селам, позбавленим всяких заробітків.

Нова господарська станиця. З днем 1. серпня ц. р. отворено Районову Молочарню в Калуші у новому до тої цілі збудованому будинку. Роботи будівельні переводила кооператива інжінірських робіт зі Львова. Під цю пору обхоплюють села калуського повіту три Районові Молочарні, а саме у Войнилові, Калуші і Рожнітові, які поволи усувають дрібні, неживотні молочарні, що поширилися були по наших селах, витворюючи масло дуже часто серед зовсім негігієнічних умовин.

ТЕРЕБОВЕЛЬЩИНА.

Концерт у честь Лесі Українки. З приводу 20-ліття від смерти нашої великої письменниці Лесі Українки підготовили і влаштували в її честь українські студенти з Теребовельщини святочну академію. Програма академії доволі ріжнородна. Співав мужеський і мішаний хор студентів під управою п. Петра Турули. Особливо гарно випало „Туман хвилями лягає“ на мішаний хор. Реферат про життя і творчість поетки виголосила п-а А. Ракоча. Було три декламації: „Contra spem spero“ — декл. п. Благітківна; „Вавилонський полон“ — декл. п. М. Понятишин і вкінці мельодраматична декламація „Савло і Давид“ — деклямував п. Василевич і п-на Б. Богдан Ракочі відограв два твори на цитрі. Виступила також теребовельська дута орхестра під батут. п. дир. Івана Козака, як звичайно, з великим успіхом. На концерт прийшла численно українська інтелігенція з Теребовлі і повіту, як також молодша генерація українського міщанства з Теребовлі. Всі хористи і хористки виступали в гарних народніх строях. Академію закінчено нац. гимном. Моральний і матеріяльний успіх гарний. Ціла імпреза мала одно велике „але“, що пізно почалася і тревала поза 12 годину в ночі!

З господарського життя. В другій половині серпня ц. р. вдалося П. С. Кооператив — після дуже довгих митарств місцевих чинників — пустити в рух кооперативну масарню і детайльну продажу масарських виробів. Крамниця масарських виробів міститься в середині міста коло церкви. Рівночасно скуповує Союз та експортує безроги.

Усунули директора гімназії. З початком нового шкільного року наступила зміна на становищі директора тутешньої гімназії. Дотеперішнього директора Місcону призначила Кураторія в „стан нечинни“. Тимчасово веде агенди директора один з новоприбувших до Теребовлі професорів. Характеристичною рисою відносин у тереб. гімназії є те, що коли українці стараються про приняття, їм кажуть: „Нема мейсца“!

Самогубство селянина. Як нам подають із села Кобиловолоки (тереб. повіту), скінчив там самогубством один зі старших господарів Н. Кучкур. Причина самогубства невідома.

Ювилейне свято з перешкодами. Заповіджене на 20. серпня ц. р. ювилейне свято з нагоди 35-ліття Філії „Просвіти“ відложено на день 3. вересня ц. р. Причина: військові вправи на території повіту.

Діточий садок. Заходом Кружка „Рідної Школи“ у Теребовлі влаштовано діточий садок на передмісті: Сади від Волиці. Садок веде п. Марія Благітківна. Приходить до садку 34 дітей.

Луговий фестин у Ласківцях. Дня 30. VII. ц. р. відбувся у Ласківцях великий фестин, що його влаштували читальні „Просвіти“ ч. 1, ч. 2 і Т-во „Луг“. Фестин випав гарно. Місцевий „Луг“ пописувався ріжними вправами і спортовими змаганнями. Дівчата-лугозички виконали свої вправи теж дуже гарно: 4 вправи вільноруч і 5 вправ рушниками. За ріжні спортові змагання й осяги роздано 12 книжкових нагород: переважно історичні книжки і історію України. Нагороди роздав голова „Лугу“ п. Ілля Рогатинський. На фестині були хлопці із сусідніх сіл, яким дуже подобалися вправи „Лугу“ і вони просили, щоби приїхати до них і в них заложити Т-во „Луг“.

ДРОГОБИЧЧИНА.

Діточий садок в Сільці. Заходами Кружка „Р. Ш.“ в Дрогобичі основано в нашім селі діточий садок. Записалося 50 дітей ріжного віку; провід обняла п. [illegible] Голдан, абс. учит. сем. При кінці місяця відбувся [illegible] дітей. Поява діток на сцені прикрашувала [illegible] присутніх родичів, які захоплювалися їх [illegible] ступами і нагороджували рясними оплесками. До [illegible] кращих точок належали співи в злуці в вправами, [illegible] забави, коротенькі вистави і танок Дарії Томків [illegible] Олени Кулинич. На закінчення попису [illegible] могилі Січового Стрільця. Маленький Роман [illegible] вивязався дуже гарно зі своєї задачі. Провідниця [illegible] дістала в нагороду дві китиці живих цвітів від [illegible] з висловом щирої подяки за працю над їх діточим [illegible] діточому садку.

Батьки.

СПОРТ.

ПЕРЕД СИТКІВКОВИМИ ЗМАГАННЯМИ.

Сиківкові змагання у Львові заповідаються [illegible] дуже гарно. Численні зголошення змагунів [illegible] позволяють припускати, що цьогорічні краєві [illegible] вийдуть із вузьких рямців льокальної конкуренції. [illegible] змагунів зголосили Станиславів (4), Перемишль [illegible] Коломия (2). Дивна тільки мовчанка Стрия. Крім [illegible] зі Львова зголосилося около 25 змагунок та [illegible] з минулорічними мистцями С. Дмоховською та [illegible] ком на чолі. Організатори, не зважаючи на [illegible] году, поправили докладно токи і постаралися для [illegible] ців про вигідні місця. Змагання починаються [illegible] в год. 15. і будуть тягнутися до 3.IX. Від 30. VIII. [illegible] ток змагань в год. 9. рано і 3. попол.

Комунікат ч. 3. Змаговий Комітет подає до відома, що присутність усіх змагунів на відкритті змагань [illegible] нечна. Змагання відбуватимуться мячами „Dunlop“.

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ:

ВІДРОДЖЕННЯ. Рік VI., ч. 8 за серпень 1933.

ORIENS. Dwumiesięcznik poświęcony sprawom [illegible] gijnym Wschodu. P. I., ч. 4 за липень—серпень 1933.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр.
Театр нечинний з причини ферій.

Театр Ріжнородностей.

Середа, дня 30. серпня, год. 7.30 веч. „Моя панна мама“, комедія в 3 діях Вернея.

Четвер, дня 31. серпня, год. 7.30 веч. „Моя панна мама“, комедія в 3 діях Вернея.

ЦИРК СТАНЄВСЬКИХ: (площа Бема) щодня вистава в год. 8.30, в суботу та в неділю дві вистави: в 4 год. пополудні та в 8.30 веч.

Кіна.

АДРІЯ: „Король пястука“ (Гарі Піль).
АПОЛЬО: „14-го липня“.
АТЛЯНТИК: „Позвольте нам жити!“.
КАСІНО: „Злочинець“.
КОПЕРНИК: „Генерал Чень“ і „Слім у тарапатах“.
КОЛІСЕЙ: Фільма „Проба кохання“, ревія „Сьогодні в пані Мелі“.
МАРУСЕНЬКА: „Генерал Чень“ і „Слім у тарапатах“.
МІРАЖ: „Наші невинні наречені“, „Фліп контра Флап“.
МУЗА: „Люди за кратами“.
ПАЛЯС: „Вірлятко“.
ПАН: „Той, що вернувся“.
ПАСАЖ: „Фальшивий стріл“ (Кен Мейнард).
СТИЛЕВЕ: „Люди в готелі“.
ХИМЕРА: „Дівча гір“.
УТІХА: „Серце на розпутті“ та ревія.

Закордонне радіо.

Середа, 30. серпня 1933.

Братислава (279,3) 17.55 Мадярська поезія та музика, **Бреслав** (325) 20.00 Пісні чесько-німецьких композиторів, **Брно** (341,7) 19.30 „Зачарований флет“ оп. Моцарта, **Штутгарт** (360,6) 10.10 Гайднові та Бетовенові сонати, **Ляйпціг** (389,6) 12.00 Концерт орхестри. **Білгород** (429,7) 13.00 Пісні, **Рим** (441,2) 13.02 Легкий концерт. **Прага** (488,6) 14.50 Сальонова орхестра, 19.30 „Мадам Батерфляй“ оп. Пучінія, **Відень** (518,1) 18.25 Солісти, 19.00 Військ. орхестра, **Рига** (525) 20.15 Лотиські пісні, 20.35 „Свято весни“ з оп. „Гамлет“ Томаса, **Мінхен** (532,9) 14.50 Нар. пісоньки, 18.05 Веселі пісоньки, **Будапешт** (550,5) 13.30 Хор, 23.25 фортепян, **Харків** (937,5) 9.00 Арії, 13.50 Більшовицькі композитори, 15.00 Тріо (німецька музика), 18.00 Нар. музика, 19.00 Симфонічна орхестра, **Париж** (1724,1) 20.00, 21.30 Музика 18-го століття.

Четвер, 31. серпня 1933.

Мор. Острава (263,8) 10.10 Легка музика, **Братислава** (279,3) 18.10 Легка музика, **Бреслав** (325) 17.00 Пісні, 17.50 Цитра, 21.10 Пісні в супр. лютні, **Міляно** (331,4) Іт. опера, **Гельсінгфорс** (358,1) 18.15 Пісні, **Рим** (441,2) 20.20 Іт. комічна опера, **Прага** (488,6) 21.00 Концерт, **Відень** (518,1) 17.20 Солісти, 19.05 „Дер Наренгоф“ оп. Гельвера, **Рига** (525) 20.20 Пісні, **Мінхен** (532,9) 14.20 Солісти, 18.05 Гітара, 22.00 „Австрія“, **Будапешт** (550,5) 13.30 Військ. орхестра, 19.30 Опери, 22.00 Циг. музика, **Харків** (937,5) 9.00 Пісні, танці, 10.00 Сп. авдиція, 10.30 Муз. авдиція, 13.50, 18.00 Концерт, 15.00 Музика, спів, відчит, 16.20 Концерт і балачка для дітей, 19.00 квартет, хор, солісти.

Львівське радіо.

Середа, 30. серпня 1933.

7.00—7.50 Ранішня авдиція, 12.05, 12.35, 14.55, 15.15, 18.35, 22.40 Грамофон, 15.35 Збіжева біржа, 16.00 Концерт, 17.00 Обжинки в Спалі, 17.15 Солісти, 18.15 Діяльність Фонду праці, 19.40 „Човник“, новеля Тад. Рітнера, 20.00 Легка музика, 21.10 Скрипка, 22.00 Танкова музика, 22.25 Спортові вістки.

Четвер, 31. серпня 1933.

7.00—7.55 Ранішня авдиція, 12.05, 12.35 Концерт, 14.55, 15.15, 15.50, 19.05, 22.40 Грамофон, 15.25 Господарський комунікат, 15.35 Збіжева біржа, 16.00 Авд.: „Долина Чорного Потока“, 16.30 Камер. концерт (із грамофону), 17.00 Жіночі часописи, 17.15 Сальонова орхестра, 18.15 „Молоді літа короля Стефана“, 18.35 Арії та пісні (Дольська-Серадзька), 19.40 Барвність торговиць, 20.00 Музика, спів (Юр. Чаплицький, баритон), 22.00 Танкова музика, 22.25 Спортові вістки.

БІРЖА.

ДОЛЯР.

У вівторок Банк Польський устійнив курс долара на 6.22 зол., у приватних оборотах платили по 6.30—6.32 зол.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

„Маслосоюз“ платив кооперативам дня 29. серпня ц. р.: З приводу знижкової тенденції ціни на масло не становиться. Молоко 15 сот., сметана 70 сот., яйця 3.60 зол. Тенденція ціни на масло і молоко знижкова на сметану і яйця удержана.

Присилайте передплату!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“. Львів, Ринок 10.